

2009. április 2., csütörtök

Az elektromágneses mezőkhöz kapcsolódó egészségügyi aggodalmak

P6_TA(2009)0216

Az Európai Parlament 2009. április 2-i állásfoglalása az elektromágneses mezőkhöz kapcsolódó egészségügyi aggodalmakról (2008/2211(INI))

(2010/C 137 E/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 137., 152. és 174. cikkére, melyek célja a magas szintű emberi egészség előmozdítása, a környezet védelme, valamint a munkavállalók egészségének és biztonságának védelme,
 - tekintettel a lakosságot érő elektromágneses sugárterhelés korlátozásáról (0 Hz-től 300 GHz-ig) szóló 1999. július 12-i 1999/519/EK tanácsi ajánlásra ⁽¹⁾ és a Bizottság erre vonatkozó 2008. szeptember 1-i végrehajtási jelentésére (COM(2008)0532),
 - tekintettel a munkavállalók fizikai tényezők (elektromágneses terek) hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről szóló 2004. április 29-i 2004/40/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽²⁾,
 - tekintettel a rádióberendezésekről és a távközlő végberendezésekről, valamint a megfelelőségük kölcsönös elismeréséről szóló 1999. március 9-i 1999/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽³⁾, valamint a mobiltelefonok és bázisállomások vonatkozó harmonizált biztonsági szabványaira,
 - tekintettel a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett elektromos berendezésekre vonatkozó tagállami jogszabályok összehangolásáról szóló 2006. december 12-i 2006/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a 2004–2010 közötti időszakra vonatkozó európai környezetvédelmi és egészségügyi cselekvési terv féldős felülvizsgálatáról szóló 2008. szeptember 4-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a lakosságot érő 0 Hz és 300 GHz közötti elektromágneses sugárterhelés korlátozásáról szóló 1999. március 10-i tanácsi ajánlásra irányuló javaslatról szóló állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 45. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A6-0089/2009),
- A. mivel a természetben léteznek elektromágneses mezők (EMF-ek), és ebből következően ezek mindig jelen voltak bolygónkon; mivel azonban az elmúlt évtizedekben az ember által létrehozott EMF-forrásoknak való környezeti kitettség a villamosenergia-szükséglet, az egyre fejlettebb vezeték nélküli technológiák, valamint a társadalmi szerkezet változásai miatt folyamatosan növekszik; mivel ennek következtében napjainkban minden polgár mind a munkahelyen, mind pedig otthon ki van téve a különböző hullámhosszú, összetett elektromos és mágneses mezőknek,

⁽¹⁾ HL L 199., 1999.7.30., 59. o.

⁽²⁾ HL L 159., 2004.4.30., 1. o.

⁽³⁾ HL L 91., 1999.4.7., 10. o.

⁽⁴⁾ HL L 374., 2006.12.27., 10. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0410.

⁽⁶⁾ HL C 175., 1999.6.21., 129. o.

2009. április 2., csütörtök

- B. mivel a vezeték nélküli technológia (mobiltelefon, Wi-fi/WiMAX, Bluetooth, „DECT” telefon) olyan EMF kibocsátásáért felelős, amely káros hatással lehet az emberi egészségre,
- C. mivel az európai polgárok – különösen a 10 és 20 év közötti korú fiatalok – többsége használ mobiltelefont, ami funkcionális és divatos tárgy, és mivel folyamatosan kétségek merülnek fel lehetséges egészségügyi kockázataival kapcsolatban, különösen a fiatalok vonatkozásában, mivel agyuk még fejlődésben van,
- D. mivel 1999. július 12. óta, amikor az 1999/519/EK ajánlás megállapította a 0 Hz és 300 GHz közötti elektromágneses sugárterhelés korlátait, tudományos körökben egyre hevesebb vita folyik az elektromágneses mezők lehetséges egészségügyi kockázataival kapcsolatban,
- E. mivel a tudományos világ formális következtetéseinek hiánya nem akadályozott meg egyes nemzeti illetve regionális kormányokat az Európai Unió legalább kilenc tagállamában, valamint Kínában, Svájcban és Oroszországban abban, hogy úgynevezett „megelőzést célzó” terhelési határértékeket, vagyis a Bizottság és annak független tudományos bizottsága, az új és újonnan azonosított egészségügyi kockázatok tudományos bizottsága által közölt értékeknél alacsonyabb határértékeket ⁽¹⁾ állapítsanak meg,
- F. mivel a lakosság elektromágneses tereknek való kitettségét korlátozó fellépéseknek egyensúlyban kellene állniuk az elektromágneses sugárzást kibocsátó eszközök által nyújtott jobb életminőséggel, a biztonság és biztonságosság tekintetében,
- G. mivel a mind érdeklődést mind pedig vitákat kiváltó tudományos projektek között megtalálható az Unió által elsősorban az ötödik kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramon ⁽²⁾ keresztül 3 800 000 euróval finanszírozott Interphone járványügyi tanulmány, amelynek eredményeire 2006 óta várnak,
- H. mivel ugyanakkor bizonyos ismeretekkel kapcsolatban úgy tűnik, egyhangú a megítélés, különösen a tekintetben, hogy mikrohullámoknak való kitettségre adott reakció egyénenként változó, hogy a rádióhullámú sugárzás (RF) nem termikus hatásainak értékelésére sürgősen az aktuális körülmények között lebonyolított terhelési tesztek kell végezni, valamint hogy a gyermekek rendkívül érzékenyek az elektromágneses mezőknek való kitettségre ⁽³⁾,
- I. mivel az EU kitettségi határértékeket állapított meg, hogy megvédje a munkavállalókat az EMF hatásaival szemben; mivel az elővigyázatosság elve alapján a népesség érintett csoportjai, azaz a lakosok és a fogyasztók tekintetében is gondoskodni kell ilyen intézkedésekről,
- J. mivel az Eurobarométer elektromágneses mezőkről szóló (2007. júniusi, 272a. számú) különjelentése azt mutatja, hogy a polgárok többségének véleménye szerint a hatóságok nem nyújtanak megfelelő tájékoztatást azokról az intézkedésekről, amelyek védik őket az elektromágneses mezőktől,
- K. mivel további kutatásokat kell végezni a közepes és a nagyon alacsony frekvenciákra vonatkozóan abból a célból, hogy következtetéseket lehessen levonni az egészségre gyakorolt hatásaikat illetően,
- L. mivel a mágneses rezonanciával történő képalkotási eljárás (MRI) alkalmazását nem fenyegetheti a 2004/40/EK irányelv, mivel az MRI-technológia az európai betegek számára rendelkezésre álló legkorszerűbb eszköz a potenciálisan halálos betegségek kutatásában, diagnosztizálásában és kezelésében,

⁽¹⁾ A 16. plenáris ülésen elfogadott 2007. március 21-i vélemény.

⁽²⁾ Életminőség program, szerződésszám: QLK4-1999-01563.

⁽³⁾ 2001. márciusi STOA tanulmány „A nem ionizáló elektromágneses sugárzások pszichológiai és környezeti hatásairól”, PE 297.574.

2009. április 2., csütörtök

M. mivel az MRI-re vonatkozó IEC/EN 60601-2-33 biztonsági szabvány az elektromágneses mezőkre vonatkozóan határértékeket állapít meg, a betegeket vagy munkavállalókat fenyegető mindenféle veszély kizárása érdekében,

1. sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az 1999/519/EK ajánlásban meghatározott EMF-határértékek tudományos alapját és megfelelőségét, és erről nyújtson be jelentést a Parlamenthez; kéri, hogy a felülvizsgálatot az új és újonnan azonosított egészségügyi kockázatok tudományos bizottsága végezze el;

2. a biológiai hatások kifejezett mérlegelését szorgalmazza az elektromágneses sugárzás lehetséges egészségügyi hatásainak értékelésekor, elsősorban azért, mert egyes tanulmányok a legalacsonyabb szinteken mutatták ki a leginkább káros hatásokat; aktív kutatást szorgalmaz a lehetséges egészségügyi problémák kezelése érdekében, olyan megoldások kidolgozásával, amelyekkel kivédhető vagy csökkenthető az átviteli frekvenciák lüktetése és amplitúdó-modulációja;

3. hangsúlyozza, hogy az európai EMF-határértékek módosításával párhuzamosan, vagy annak alternatívájaként tanácsos volna, ha a Bizottság a tagállamok szakértőivel és az érintett ipari ágazatokkal (villamosenergia-vállalatok, telefonszolgáltatók és elektromos készülékek – többek között mobiltelefonok – gyártói) együttműködve kidolgozna egy útmutatót az EMF-nek való kitettséget csökkentő, rendelkezésre álló technológiai lehetőségekről;

4. megjegyzi, hogy az ipari szereplők és az infrastruktúráért felelős illetékes vezetők és hatóságok már most felléphetnek bizonyos tényezők tekintetében, például oly módon, hogy rendelkezéseket állapítanak meg egy adott hely és a kibocsátók közötti távolságra, a helynek a közvetítő antenna magasságához képesti magasságára, illetve a jeladó antennának a lakóhelyekhez viszonyított irányára vonatkozóan, és mindezt egyértelműen az e berendezések közelében élő népesség megnyugtatása és hatékonyabb védelme érdekében teszik; szorgalmazza az adótoronyok és adóállomások optimális elhelyezését, valamint az ily módon elhelyezett adótoronyok és adóállomások szolgáltatók általi közös használatát, korlátozva ezáltal a rossz helyre telepített adótoronyok és adóállomások terjedését; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki megfelelő iránymutatást;

5. felkéri a tagállamokat, illetve a helyi és regionális hatóságokat, hogy az antennák és erősítők telepítése tekintetében hozzanak létre egy egységes engedélyezési rendszert, valamint városfejlesztési terveikbe foglaljanak bele egy regionális antennafejlesztési tervet is;

6. sürgeti a mobiltelefonos antennák elhelyezésének engedélyezéséért felelős hatóságokat, hogy az antennák számának és a lakosság EMF-kitettségének csökkentése érdekében állapodjanak meg az ágazat üzemeltetőivel az infrastruktúrák közös használatáról;

7. elismeri a mobil távközlési és más vezeték nélküli EMF-kibocsátó technológiák környezetkárosítás elkerülésére – elsősorban az éghajlatváltozás kezelésére – irányuló erőfeszítéseit;

8. megítélése szerint a jogorvoslati esetek számának növekedésével, illetve a hatóságoktól származó, az új EMF-kibocsátó berendezések telepítése elleni moratóriumjellegű intézkedésekkel szemben az általános érdek azt diktálja, hogy az ipari szereplők, az állami hatóságok, a katonai hatóságok és a lakosok egyesületei közötti párbeszédre alapuló megoldásokat kellene előnyben részesíteni az új mobiltelefonos antennák vagy magasfeszültségű vezetékek telepítési feltételei tekintetében, és legalább arra ügyelni kellene, hogy az iskolák, a bölcsődék, a nyugdíjasotthonok és az egészségügyi intézmények tudományos kritériumok alapján meghatározott konkrét távolságra legyenek az ilyen jellegű berendezésektől;

9. felszólítja a tagállamokat, hogy az ágazati üzemeltetőkkel együtt bocsássanak térképeket a nagyközönség rendelkezésére, amelyekeken feltüntetik a magasfeszültségű vezetékek, rádiófrekvenciás és mikrohullámú létesítmények, különösen a telekommunikációs tornyok, jelismétlők, valamint telefonos antennák sugárzásának való kitettséget; szorgalmazza, hogy az említett információt a könnyű elérhetőség érdekében tegyék közzé egy internetes oldalon, és a média segítségével is terjesszék;

2009. április 2., csütörtök

10. javasolja, hogy a Bizottság mérlegelje annak lehetőségét, hogy a transzeurópai energiahálózatok forrásai felhasználhatók-e az EMF hatásainak vizsgálatára a nagyon alacsony frekvenciákban, különösen a villamosenergia-elosztó vezetékekben;
11. kéri a Bizottságot, hogy a 2009–2014 közötti parlamenti ciklusban kezdeményezzen egy nagyra törő programot a mesterségesen létrehozott és az emberi test által természetes úton kibocsátott hullámok közötti elektromágneses kompatibilitás mérésére, annak megállapítása érdekében, hogy vajon a mikrohullámnak vannak-e nem kívánatos hatásai az emberi egészségre nézve;
12. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson be éves jelentést az elektromágneses sugárzás EU-ban tapasztalható szintjéről, forrásairól, valamint az EU által az emberi egészség és a környezet hatékonyabb védelme érdekében tett intézkedésekről;
13. kéri a Bizottságot, hogy találjon megoldást arra, hogy a 2004/40/EK irányelv végrehajtása felgyorsuljon, és ily módon biztosítsa a munkavállalók hatékony EMF elleni védelmét, ugyanúgy, ahogyan ez már két másik közösségi aktuson keresztül megvalósult a zaj- ⁽¹⁾ és a rezgésvédelem ⁽²⁾ terén, továbbá az említett irányelv 1. cikkében rendelkezzen eltéréssről az MRI tekintetében;
14. sajnálattal állapítja meg, hogy 2006 óta módszeresen elnapolják az Interphone elnevezésű nemzetközi járványügyi tanulmány következtetéseinek közzétételét, mely tanulmány célja annak vizsgálata, hogy vajon van-e összefüggés a mobiltelefon használata és bizonyos típusú rákos megbetegedések, úgymint az agydaganatok, a hallóideg daganatai és a fültőmirigy daganatai között;
15. ezzel összefüggésben hangsúlyozza az Interphone-tanulmány koordinátora, Elisabeth Cardis óvatosságra intő felhívását, aki a jelenlegi ismeretek alapján a gyermekek számára a mobiltelefon mértékletes használatát, és inkább a vezetékes telefon használatát ajánlja;
16. megítélése szerint mindenesetre, mivel a Bizottság e világméretű tanulmány finanszírozásához jelentős összeggel járult hozzá, neki kell megkérdeznie a projektfelelősöktől, hogy mi az oka a végleges közzététel elmaradásának, és válasz esetén arról késelem nélkül tájékoztatnia a Parlamentet és a tagállamokat;
17. a Bizottságnak azt is ajánlja, hogy a politikai és költségvetési hatékonyság érdekében az EMF tanulmányokra fordított közösségi finanszírozást részben csoportosítsa át az európai fiatalokat megcélzó figyelemfelkeltő kampány irányába, amely a mobiltelefon helyes használatára irányul, úgymint a kézhasználat nélküli kiegészítők használata, a rövid ideig tartó hívások, a telefonkészülék kikapcsolása, ha nincs használatban (például tanórán) és a telefonok jó vételi viszonyok közötti használata;
18. úgy véli, hogy az ilyen figyelemfelkeltő kampányoknak meg kell ismertetniük az európai fiatalokat a háztartási készülékekkel kapcsolatos egészségügyi kockázatokkal, illetve annak fontosságával, hogy a készletléti üzemmód helyett kapcsolják ki a készülékeket;
19. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a mobiltelefonos rádiófrekvenciák esetleges hosszú távú káros hatásainak értékelése céljából növeljék a kutatásra és fejlesztésre (K+F) fordítandó támogatásaikat; szorgalmazza továbbá, hogy tegyenek több nyilvános ajánlattételi felhívást a különböző EMF-forrásoknak való egyidejű kitettség ártalmas hatásaival kapcsolatos vizsgálatokra, különösen a gyermekek tekintetében;

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/10/EK irányelve (2003. február 6.) a munkavállalók fizikai tényezők (zaj) hatásának való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről (HL L 42, 2003.2.15., 38. o.).

(2) Az Európai Parlament és a Tanács 2002/44/EK irányelve (2002. június 25.) a munkavállalók fizikai tényezők (vibráció) hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről (HL L 177, 2002.7.6., 13. o.).

2009. április 2., csütörtök

20. javasolja, hogy a tudomány és az új technológiák etikájával foglalkozó európai csoport (EGE) megbízatása egészüljön ki a tudományos integritás értékelésének feladatával, ily módon segítve a Bizottságot az esetleges kockázatot jelentő helyzetek, érdekütközések, vagy akár olyan csalások megelőzésére, amelyek a kutatók esetében a kemény versennyel összefüggésben előfordulhatnak;
21. felismerve a közvélemény aggodalmát számos tagállamban, felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt valamennyi érintettel, úgymint a nemzeti szakértőkkel, nem kormányzati szervezetekkel és az ipari ágazatokkal, hogy rendelkezésre álljanak és elérhetőek legyenek az egyszerű ember számára érthető, naprakész információk a vezeték nélküli technológiáról és a biztonsági szabványokról;
22. felszólítja a nem-ionizáló sugárzás elleni védekezés nemzetközi bizottságát és az Egészségügyi Világszervezetet (WHO) a fokozottabb átláthatóság megvalósítására, és hogy legyenek nyitottabbak a párbeszédre a szabványok meghatározásában érintett felekkel;
23. kifogásolja néhány telefonszolgáltató különösen agresszív marketingkampányát a karácsony vagy más különleges alkalmak előtti időszakban, például a kimondottan gyerekeknek szánt mobiltelefonok forgalmazását, vagy a tizenéveseket megcélzó „ingyenes percek” átalányt;
24. javasolja, hogy az Unió a belső levegő minőségére irányuló politikájába foglalja bele a „vezeték nélküli” háztartási berendezésekről szóló tanulmányt, amelyek – mint például az internetes hozzáférést biztosító Wifi és a digitális hangátvitellel működő, vezeték nélküli (DECT) telefon – az utóbbi években széles körben elterjedtek a nyilvános helyeken és az otthonokban, aminek következtében a polgárok folyamatos mikrohullámú sugárzásnak vannak kitéve;
25. a fogyasztók tájékoztatásának folyamatos javítása érdekében szorgalmazza, hogy az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság műszaki szabványait módosítsák oly módon, hogy legyen kötelező a címkén feltüntetni a kibocsátási teljesítményt, és minden vezeték nélküli berendezés esetében jelezni a mikrohullám-kibocsátást;
26. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a tagállamokkal és a Régiók Bizottságával összehangolva támogassa egy egységes szabvány létrehozását, a magasfeszültségű vezetékhalózatok bővítése esetén a lakosok kitettségeinek minimálisra csökkentése céljából;
27. mély aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a biztosítótársaságok igyekeznek kizárni az elektromágneses sugárzással összefüggő kockázatok elleni fedezetet a felelősségbiztosítási kötvényekből, ami egyértelműen azt jelenti, hogy az európai biztosítók már az elővigyázatosság elvére alapoznak;
28. felszólítja a tagállamokat, hogy kövessék Svédország példáját és ismerjék el fogyatékkal élőként az elektromágneses túlérzékenységben szenvedőket, és biztosítsanak számukra megfelelő védelmet és egyenlő esélyeket;
29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a Régiók Bizottságának, valamint a WHO-nak.